

2009-01-10

Information om läget i VA-frågan för Olerstäckens del.

Vid stämman i juli 2008 fick styrelsen i uppdrag att träffa Mittsverige vatten och föra samtal om Olerstäckens eventuella anslutning till det kommunala va-projektet i Sörfjärden. Stämman uttalade i likhet med stämman 2007 att man inte ansåg att det fanns något behov för Olerstäckens del att ansluta sig och att om det ändå skulle bli en anslutning förutsatte det att en extra eller ordinarie föreningsstämma måste ta beslut om detta. Stämman informerades också om att styrelsen till länsrätten överklagat kommunfullmäktiges beslut i maj 2008 att Olerstäckten skulle ingå i verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp.

Ordförande Lars-Håkan Spjuth, kassören Eric Östlund och tidigare ordföranden Bertil Åsén har tillsammans med vår advokat Leif Andersson och biträdande juristen Mico Carlemår från Heilborns advokatbyrå i Östersund under hösten träffat representanter för Mittsverige vatten vid två tillfällen, det senaste den 18 november. Mittsverige vatten har därvid företrätts av VD Micael Löfqvist, Valter Stenman samt advokat Fredrik Mörtberg från Aberstens advokatbyrå i Östersund.

I kort sammanfattning kan sägas att Mittsverige vatten framfört att lagen ger möjlighet för kommunen att tvinga in fastigheter inom verksamhetsområdet både på kommunalt vatten och avlopp och att inte tillåta enskilda anläggningar. Den ger också rätt för kommunen att införliva enskilda anläggningar som kan nyttiggöras i det allmänna VA-nätet. Det innebär till exempel att kommunen har rätt att ta vårt vattenverk (mot en skälig ersättning). Om inte kommunen och Olerstäckten själva kan komma överens om hur stor den skäliga ersättningen är kan detta beslutas av statens VA-nämnd.

Initialt har Mittsverige vatten framfört att man ser föreningen som en abonnent och att det skulle innebära att den fasta grundavgiften för förbrukning av vatten och avlopp skulle räknas som om det vore en fastighet i stället för 81 (en reduktion med 1710 kronor per fastighet och år enligt då gällande taxa). Därutöver skulle fast och rörlig avgift utgå för respektive fastighet enligt gällande taxa. Det skulle också innebära att föreningen får behålla ägandet (och underhållet) av ledningsnätet inom området. Vattenförbrukningen skulle mätas i en punkt för hela Olerstäckten och föreningen skulle vara ansvarig för betalningen av avgifterna. Anslutningsavgiften skulle med nuvarande taxa vara 100 000 kronor per fastighet, d.v.s. 8,1 Mkr. Genom att man vill ta över vattenverket erbjöd man inledningsvis att anslutningsavgiften som en följd av detta skulle reduceras med hälften, alltså till drygt 4 Mkr.

Vid mötet den 18 november redovisades alternativa förslag beträffande anslutningen. Nedan följer utdrag ur minnesanteckningar från mötet förda av Valter Stenman, Mittsverige vatten.

Fredrik Mörtberg gick igenom ”PM 2008-11-14 angående konsekvenser av olika anslutnings- och taxemodeller för Ol-Erstäkten i Sörfjärden, Nordanstigs kommun.” som mailats ut till tre av Ol-Erstäktens representanter i söndags. Tyvärr hade undertecknad ej tillgång till Leif Erikssons mailadress varför han ej fick tillgång till PM:et förrän 20 min före sammanträdet började. Bertil Åsén hade tyvärr ej heller fått tillgång till PM:et eftersom mailutskicket till honom ej fungerade.

Av PM:et framgår att två principer diskuterats vad gäller avgifterna, dels en där regelverket följts, och dels en där avsteg gjorts från regelverket. Se bifogat PM. Därför har två alternativ till övertagande av anläggningar diskuterats, dels ett där MittSverige Vatten tar över ägandet av enbart vattenverket, och dels ett där Mittsverige Vatten tar över ägandet av både vattenverk och ledningsnät inom området. I det första alternativet skickar MittSverige Vatten ut en gemensam räkning för brukningsavgifterna till samfälligheten, och i det andra alternativet en räkning var och en av samfällighetens 81 fastighetsägare. I det senare alternativet får varje fastighetsägare erlägga en grundavgift medan i det första alternativet endast en grundavgift behöver erläggas. Den gemensamma brukningsavgiften blir för de två alternativen beräknat på en årsförbrukning av 4000 m³ följande:

- Princip 1, Alt 1: 253 730:- kr
- Princip 1, Alt 2: 424 130:- kr

I principen 2, avsteg från regelverket, har en reduktion med 25 % på grundavgiften och lägenhetsavgiften under en 5-årsperiod beräknats. Med likaledes en beräknad årsförbrukning på 4000 m³ har följande årskostnad framräknats:

- Princip 2, Alt 1: 209 548:- kr
- Princip 2, Alt 2: 337 348:- kr

Anslutningsavgiften för princip 1, alltså där regelverket följts, har framräknats på följande sätt:

- Nominell anslutningsavgift: 81 x 100 000
- Minus nuvärde vattenverk
- Minus inlösenvärde va-ledningar
- Minus inlösenvärde avloppsreningsanläggning.
- = kollektiv anslutningsavgift

För principen 1 har anslutningsavgiften beräknats till följande:

- Princip 1, Alt 1: 7 925 000:- kr
- Princip 1, Alt 2: 5 100 000:- kr

I principen 2 där avsteg gjorts från regelverket har anslutningsavgiften i båda alternativen satts till 30 000:- kr per fastighet, eller tillsammans 2 430 000:- kr.

3. **ALT DRIFT VATTENVERKET**

Bertil Åsén frågade om samfälligheten skulle kunna få driva vattenverket och sälja vatten till MSV. På den frågan svarade Micael Löqvist: Nej, det är förmodligen svårt med tanke på livsmedelsverkets föreskrifter och krav.

4. **OBEBYGGDA FASTIGHETER**

Ägarna till de obebyggda fastigheterna är förmodligen ej medvetna om att de är avgiftsskyldiga för såväl anslutnings- som fasta bruksavgifter. Micael Löqvist informerade om att i fullmäktiges beslut så ingår att obebyggd fastighet kan få dispens från avgiftsskyldighet i 3-årscykler, dock max i 9 år.

5. **VARFÖR FINNS OL-ERSTÄKTEN MED I VERKSAMHETSOMRÅDET?**

Bertil Åsén frågade varför Ol-Erstäkten finns med i verksamhetsområdet och vem som ritat in det. Micael Löqvist svarade att det var MittSverige Vatten som ritat in det i förslaget som upprättats utifrån vattentjänstlagens definitioner angående samlad bebyggelse, och som sedan fastställts av fullmäktige. Fredrik Mörberg förklarade att enligt va-nämndens prövning i ett flertal fall så har i inget fall någon enskild avloppsanläggning ansetts vara till större fördel än en allmän och att det knappast är fallet här också.

I skrivelse från kommunen (rubricerad "Skrämseltaktik skapar förvirring i viktig miljöfråga") som redovisats på intresseföreningens hemsida den 30 december 2008 har man angett att "För fastigheter inom Olerstäkten är kommunens bestämda uppfattning att avloppet skall anslutas kollektivt till kommunens planerade avloppsreningsverk. Enligt gällande vatten- och avloppstaxa skulle avgiften för en gruppanslutning på avlopp för de befintliga 81 fastigheterna, varav 67 nu är bebyggda, då uppgå till 1 080 000 kr inklusive moms, eller 16 120 kr per bebyggd fastighet för en gemensam avloppsanslutning."

Under augusti avslog länsrätten i Gävle vårt överklagande varpå vi genom vår advokat begärde prövningstillstånd hos kammarrätten i Sundsvall (den 1 september). I skrivande stund har vi inte fått vare sig beslut eller besked om när beslut kan förväntas ifrån kammarrätten. Nedan följer utdrag ur skrivelsen till kammarrätten.

Mål nr 2473-08

Olerstäktens Samfällighetsförening ./. Nordanstigs kommun – ang. laglighetsprövning

Till utveckling av omständigheterna till grund för överklagandet samt skäl för prövningstillstånd får jag härmed anföra följande.

Omständigheter

Enligt 6 § 1p lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster skall kommunen utreda om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse. Om så är fallet skall kommunen

bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas. Av detta följer, till skillnad från länsrättens prövning, att kommunen inte enbart kan företa en översiktlig lämplighets- och skälighetsbedömning i syfte att uppfylla lagrummets rekvisit.

Bestämmelsen anger således uttryckligen att behovet skall avse viss befintlig bebyggelse samt att verksamhetsområdet skall avse just detta område. Vidare framgår av lagtexten att det skall utredas vilken eller vilka vattentjänster som behöver ordnas.

Det skall framhållas att kommunen har bevisbördan för att lagens rekvisit är uppfyllda.

Föreningen har tidigare i ärendet redovisat skriftlig dokumentation som visar att föreningen har väl fungerande anläggningar för såväl vattenförsörjning som avlopp.

Kommunen har vid sammanträffande med föreningen den 19 augusti 2008 bekräftat att det inte finns några anmärkningar mot föreningens avloppsanläggning.

Vid detta sammanträde har kommunen även framfört önskemål om att lösa in föreningens vattenakt. Denna är således så väl fungerande att den anses kunna försörja hela det beslutade verksamhetsområdet med bra vatten.

Av det anförda framgår att det inte föreligger behov av att anordna vare sig vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för de fastigheter som ingår i Olerstäktens samfällighetsförening liksom att det inom föreningens område inte behöver anordnas vare sig vatten- eller avloppstjänster.

Skäl för prövningstillstånd

Mot bakgrund av det ovan anförda förekommer anledning till ändring i det beslut vartill länsrätten kommit. Det finns inte heller vägledande avgöranden avseende tillämpningen av aktuellt lagrum, t.ex. vilken utredning som kommunen har att sörja för, om byggnader med ordnad vattenförsörjning och avlopp kan tvingas in i VA-område, om kommunen kan ta in fastigheter i verksamhetsområde av det enda skälet att kommunen vill lösa vattentäkten för att använda den i sin verksamhet etc. Det är därför av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas i sak.

Den 7 januari träffade Lars-Håkan Spjuth, Eric Östlund och Margareta Edlund från styrelsen samt tidigare ordförande Bertil Åsén kommunalrådet Stig Eng och ordförande i Nordanstig Vatten Sven-Åke Eriksson.

Därvid framförde vi att vår åsikt är att fullmäktigebeslutet i maj bland annat grundar sig på att det framförts i olika sammanhang att Olerstäktens avloppsanläggning inte skulle vara godkänd av miljökontoret och att den släpper ut föroreningar till Gnarpån. Vi redovisade utlåtande från Hjortens laboratorium i Östersund beträffande de vattenprover som miljökontoret låtit ta i Gnarpån vid tre olika tidpunkter under 2007 samt resultat av den inspektion av vår anläggning som miljökontoret gjorde den 19 maj 2008. Utdrag ur utlåtande från Hjortens laboratorium respektive rapport från miljökontoret redovisades för Stig Eng och Sven-Åke Eriksson, (se nedan).

Vattenprover Gnarpån, utlåtande Hjortens laboratorium 2008-06-19

- *De kemiska parametrarna utvisar ingen som helst påverkan mellan punkterna P4 och P5, varför eventuella krav på kemisk rening av fosfor och kväve verkar helt meningslösa och inte skulle medföra någon minskning av utflödet till havet av vare sig fosfor eller kväve.*
- *De mikrobiologiska undersökningarna utvisar inte heller någon påverkan, även om de nominella värdena kan verka stora. Mätosäkerheten vid mikrobiologiska prover är så stor att*

alla värden, utom möjligen koliforma bakterier 2007-08-13, kan anses vara lika. Detta styrks ytterligare av att värdena varierar åt olika håll vid jämförelse mellan P4 och P 5.

- *Dessutom måste det beaktas att det enligt uppgift finns en ytterligare påverkanskälla mellan dessa punkter.*
- *Sammantaget vill jag påstå att vattendraget inte utsätts för någon nämnvärd påverkan av föreningens infiltrationsanläggning och att ett steg av kemisk rening av kväve och fosfor i detta fall skulle vara helt verkningslöst.*

Östersund 2008-06-19

Christer Näsström

Apotekare och godkänd vattenbedömare

Inspektion av avloppsanläggningen på Olerstället 2008-05-19

”Sammanfattningsvis, utan att ha fått fram alla uppgifter, bedöms anläggningen fungerande utan större anmärkningar. En del åtgärder bör dock vidtas för att förbättra driften av anläggningen.”

Norrhälsinge miljökontor

Kenneth Johansson

Hälsoskyddsinspektör

I skrivelse från kommunen till fastighetsägare i Sörfjärden (daterad den 7 november 2008), ”Nödvändig utveckling väcker frågor” sägs bland annat

Nordanstigs kommunfullmäktige har enligt demokratisk ordning beslutat om ett nytt verksamhetsområde för vatten och avlopp i Sörfjärden. Frågan har funnits på den kommunala agendan sedan år 2002 och vi anser att en 5 år lång politisk process ligger till grund för kommunens beslut. Beslutsunderlaget innehåller Norrhälsinge miljökontors bedömning samt den oberoende konsultutredning av olika alternativa lösningar som genomfördes innan Nordanstigs kommun gick in i Mittsverige vatten.

Efter träffen med Stig Eng och Sven-Åke Eriksson fick vi tillgång till konsultutredningen som gjorts av SWECO VIAK AB i Gävle och är daterad 2006-04-11. I utredningen har man delat in Sörfjärden i 6 områden där område 3 är Olerstället, som man i utredningen har beskrivit på följande sätt

Olerstället är ett exploateringsområde från 90-talet och omfattar 81 tomter varav omkring 40 är bebyggda. Området har egen vattentäkt och avloppsreningsanläggning. Standarden på anläggningen är hög. Investeringskostnaden var ca 4,5 Mkr.

Under avsnittet ”Miljöaspekter” i utredningen skrivs

Miljökontoret har idag med merparten sommarboende inom inga planer på att ålägga kommunen att bygga ut va-systemet av miljöskäl.

Skulle andelen åretruntboende öka kan kraven öka på reningsanläggningar. Även risken för föroreningar av vattenbrunnar ökar.

Kommunfullmäktiges beslut grundar sig alltså också på en skrivelse från Norrhälsinge miljökontor 2007-12-03 där man sammanfattningsvis skriver

- *”Oavsett ytterligare exploatering eller inte, konstaterar miljökontoret att en allmän va-anläggning är miljömässigt motiverad, tekniskt möjlig och ekonomiskt rimlig.”*

Vi framförde till Stig Eng och Sven-Åke Eriksson att enligt vår uppfattning och med stöd av det vi redovisat beträffande vattenprover och inspektion av vår anläggning samt de kostnader som skulle drabba föreningens medlemmar jämfört med idag så anser vi att en anslutning av Olerstälten till det planerade kommunala va-nätet visserligen är tekniskt möjligt, men den är varken miljömässigt motiverad eller ekonomiskt rimlig.

Beträffande de olika uppgifterna från Mittsverige vatten respektive kommunen angående anslutningsavgiftens storlek hade Eng och Eriksson inga egentliga kommentarer mer än att man vid nästa styrelsemöte i Nordanstig vatten AB förväntade sig information från Mittsverige vatten beträffande samtalen med Olerstälstens företrädare.

Stig Eng och Sven-Åke Eriksson lyssnade på våra argument, men framförde att de vidhöll sin tidigare uppfattning och att fullmäktiges beslut gäller. De skulle ändå träffa även andra intressenter från Sörfjärden och därefter återkomma till oss.

Styrelsen avser att avvakta kommunens återkoppling på besöket den 7 januari samt Kammarrättens beslut om prövningstillstånd innan ytterligare kontakter tas med MittSverigeVatten och Nordanstigs kommun”.

Vi vill återigen påminna om Sörfjärdens hemsida www.sorfjarden.se

Styrelsen för Olerstälstens Samfällighetsförening